

AVRUPA SENDİKALAR KONFEDERASYONU (ETUC) NE İŞE YARAR?

17 Eylül 2026

Yıldırım Koç

Günümüzde bazı örgütlerin Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'na (ETUC) ilgisi arttı. Bu kuruluşu işçi sınıfları arasında bir dayanışma örgütü ve hatta enternasyonalizm zannedenler ne yazık ki hâlâ var. Avrupa Sendikalar Konfederasyonu tartışılırken birkaç soruyu sormak gerekiyor.

ETUC'un özelleştirme, NATO, emperyalizm, Avrupa Birliği, Kürtçülük, vb. konulardaki görüşleri nedir?

ETUC'un faaliyetlerinin finansmanında, emperyalist bir merkez olan Avrupa Birliği ne kadar etkilidir? (Devletlerden ve işverenlerden aldığı kaynaklarla faaliyet gösteren sendikalara "sarı" veya "besleme sendika" denir.)

ETUC, üyesi sendikal merkezlerden, Almanya, İngiltere, Fransa gibi emperyalist ülkelerin devlet politikalarının değiştirilmesi konusunda bir faaliyette bulunmasını istedi mi?

ETUC, temel sendikal hak ve özgürlükler konusunda herhangi etkili bir eylem gücüne sahip mi?

ETUC, Türkiye'de günümüzde yaşanan sorunların aşılabilmesi için, karar alıp mesaj yayınlamanın dışında, herhangi somut bir girişimde bulundu mu? Türkiye sendikacılık hareketine, Avrupa Birliği'nden aldığı paralarla lüks otellerde toplantı yapmanın dışında bir katkısı oldu mu?

Sırayla başlayalım.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu özelleştirmecidir, NATO'yu savunur, emperyalist bir blok olan Avrupa Birliği ile son derece yakın ilişki içindedir, Türkiye'deki bölücülük faaliyetlerini çeşitli biçimlerde destekler. ETUC'un 1999 yılında Helsinki'de yapılan genel kurulu günlerinde bölücü terör örgütü yöneticisi hakkında karar verildiğinde, ETUC yönetimi Türkiye aleyhinde bir karar çıkartmaya çalıştı. Türk-İş delegasyonunun genel kurulu büyük bir kargaşaya sokma tehditleri üzerine, bu karar tasarısı geri çekildi.

ETUC'un faaliyetlerinde kullandığı kaynaklar, emperyalist bir blok olan Avrupa Birliği'nden temin edilmektedir. Avrupa Birliği parasının Türkiye'deki sendikalara aktarılması ve Türkiye hakkında istihbarat toplanmasında, ETUC aracılık yapmaktadır.

ETUC'un politikası, 2000 yılında düzenlenen önemli bir sempozyumda şöyle ifade ediliyordu: "1991 yılında, ETUC Sekreteryasına yeni ve daha profesyonel bir önderliğin yerleştirilmesiyle, değişime daha uygun bir yapılanma yaratıldı. Komisyon'un (oluşmakta olan Avrupa Birleşik Devletleri'nin icra organı, YK) desteğiyle, Avrupa Birliği kurumlarına ayrıcalıklı bir biçimde erişebilme hakkıyla ve Maastricht Sosyal Anlaşması'na göre elde edilen yeni rolle, bu yeni 'ulusüstü' sekreteryaya, Avrupa Birliği sosyal politika topluluğu içinde 'kapı bekçisi' ve 'yasama ortağı' olarak stratejik bir konum kazandı." (Visser, J., "The Europeanisation of the European Unions, the Paradox of European Trade Union Strengthening," ACTA, *The Past and Future of International Trade Unionism, International Conference, Ghent (Belgium)*, May 19-20, 2000;75)

Bu süreçte, ETUC'un faaliyetlerinin giderlerinin büyük bir bölümü Avrupa Birliği tarafından finanse edildi.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 2001 yılı gelirleri 6,1 milyon Euro idi. Bu miktarın 5,3 milyon Euro'luk bölümü üyelik ödentileri, 731 bin Euro'luk bölümü de yapılan harcamalardan geri ödenenlerdi. Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 2001 yılı harcamaları 6,1 milyon Euro tutuyordu. Bu miktarın 2,0 milyon Euro'luk bölümü yöneticilerin ve çalışanların ücretleri ve yan ödemeleri, 257 bin Euro'luk bölümü ulaştırma ve seyahat giderleri, 551 bin Euro'luk bölümü çalışanların sosyal sigorta primi işveren payı, 115 bin Euro'luk bölümü diğer personel giderleri ve 104 bin Euro'luk bölümü de emeklilik primleriydi. Diğer bir deyişle, harcamaların yarısı personele gidiyordu. Kira ve bağlantılı harcamalar 604 bin Euro, malzeme alımları 336 bin Euro, toplantı ve kongreler ise 1,6 milyon Euro tutmuştu.

Ancak Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun bütçe dışı kaynakları son derece önemliydi. 2001 yılında 5,3 milyon Euro'luk ödenti geliri olan Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, aynı yıl Avrupa Komisyonu'ndan (Avrupa Birliği'nin, oluşmakta olan Avrupa Birleşik Devletleri'nin yürütme organından) 4,9 milyon Euro'luk bağış aldı. Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun Avrupa

Komisyonu'ndan aldığı paranın yıllara göre dağılımı da şöyledir: 1993: 3,0 milyon Euro; 1994: 4,2 milyon Euro; 1995: 3,5 milyon Euro; 1996: 6,3 milyon Euro; 1997: 3,6 milyon Euro; 1998: 2,9 milyon Euro; 1999: 3,4 milyon Euro; 2000: 2,3 milyon Euro; 2001: 4,9 milyon Euro.

2007 yılında yayımlanan bir rapora göre, Avrupa Sendika Konfederasyonu'nun gelirlerinin yüzde 60 ile yüzde 80 arasındaki bölümü, üye sendikaların ödediği aidatlardan değil, Avrupa Birliği Komisyonu'nun projeler aracılığıyla sağladığı kaynaklardan gelmektedir. (Merz,Rudolf Traub - Eckl,Jürgen, *International Trade Union Movement: Mergers and Contradictions*, Friedrich Ebert Stiftung Briefing Papers No.1/2007;4) Diğer bir deyişle, Avrupa Sendika Konfederasyonu mali açıdan Avrupa Birliği'ne bağımlıdır.

Avrupa Sendika Konfederasyonu'nun 1990'lı yıllardaki genel sekreteri Emilio Gabaglio da bir ETUC Yönetim Kurulu toplantısında, ETUC'un faaliyetlerinde harcanan paranın yüzde 85'inin Avrupa Birliği'nden sağlandığını ifade etmişti.

ETUC'a üye sendikal merkezlerin bulunduğu ülkelerin çoğu emperyalisttir. ETUC, bu emperyalist politikaların değiştirilmesi için çaba göstermeleri konusunda üyesi örgütlere hiçbir zaman talepte bulunmadı.

ETUC'un, dünyada temel sendikal hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi konusunda hiçbir etkili, sonuç alıcı ve somut eylemi olmadı.

ETUC, üye sendikaların bulunduğu ülkelerde bir sorun çıktığında, bir bildiri yayınlar. Tüm faaliyeti budur. Türkiye'de işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin büyük sorunlar yaşadığı bir dönemde, ETUC'un bu sorunların çözümü konusunda hiçbir ciddi ve etkili girişi ve çabası olmadı. ETUC'un, emperyalist bir merkez olan Avrupa Birliği'nden aldığı paralarla Türkiye'nin lüks otellerinde yapılan gösterişçi toplantıların hiçbir etkisi yoktur. ETUC'a üye Türk-İş, DİSK, Hak-İş ve KESK'e bağlı sendikaların üyelerinin kaçının ETUC adını bildiği bile tartışmalıdır.

Özetle; Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, Avrupa Birliği ve onu oluşturan devletlerin her açıdan kontrolü altında olan bir örgütlenmedir. Özelleştirmecidir, NATO'cudur, emperyalizmi savunur, Avrupa Birliği'nin propagandasını yapan bir örgüttür, emperyalist politikalara uygun biçimde bölücülüğü de destekler. ETUC söz konusu olduğunda, işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışması veya enternasyonalizm gibi hayaller son derece yanlış ve zararlıdır.